

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

SLUŽBA ZA ODNOSI Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: pr.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Datum: 8. 12. 2014

Zadeva: Predlog: 6234-323 Znižan davek na domačo, vegetarijansko in eko hrano

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na predlog 6234-323: Znižan davek na domačo, vegetarijansko in eko hrano.

PREDLOG

V zadnjih dneh sem v novicah opazil, da je vlada uzakonila višji davek na sladke pijače, ki so ga podpirali predvsem zdravniki zaradi morebitnega pozitivnega vpliva na zdravje. Predvidevam, da temu verjetno sledijo še uzakonjeni višji davki na cigarete, alkohol in druge snovi, ki lahko kakorkoli slabo vplivajo na zdravje ljudi samih in njihovih bližnjih (tako v fizičnem kot psihološkem smislu). Ob tem sem prišel na idejo o predlogu, da bi pa se po drugi strani lahko uzakonilo nižje davke na domačo, vegetarijansko in eko hrano. Posledično bi to pomenilo, da bi hrana odstopala od trenutnega enotnega DDV ter bi imela različne davčne vrednosti glede na to, kako zdrava je in kakšen vpliv ima lahko na okolje in prostor, pa včasih tudi na lastno gospodarstvo.

Prodaja domače hrane je pomembna predvsem za naše lastno kmetijstvo, ki si želi prodati karseda največ, a ga v zadnjih letih vse bolj izpodrivajo tuja kmetijstva z različno tujo hrano, ki pride na police največjih trgovinskih centrov zaradi široke produkcije in prodaje posledično tudi z nižjimi cenami kot domača hrana. Ker so kupci preudarni in si želijo kupiti hrano po čim nižji ceni, si zato posledično raje kupijo tujo hrano, ker je cenejša. Po drugi strani je prednost domače hrane v tem, da je zanjo do polic v trgovinah precej manjša razdalja in posledično tudi transport v obliki tovornjakov ne trpi toliko in ne ustvari tolikšne mase okolju potencialno nevarnih izpušnih plinov (predvsem dušikovih in žveplovih oksidov ter ogljikovega dioksida, ki lahko delujejo negativno pri okoljskih pojavih tople grede in kislega dežja). Prav tako je lahko domača hrana precej bolj sveža kot tuja, saj je velikokrat za tujo hrano potreben transport, ki traja tudi več dni, v primeru tropskih sadežev pa se recimo te sadeže prepelje še čisto zelene z letalom sem v Slovenijo in se jih nato popiha s plinom etenom, ki omogoči njihovo hitrejšo rast izven rastline same.

Vegetarijanska hrana velja kot nadomestilo za mesno hrano, v trenutnih razmerah pa se mi zdi, da se ceni vegetarijanske in mesne hrane vse bolj izenačujeta, saj se cena mesne hrane povišuje, cena vegetarijanske hrane pa znižuje, saj to vrsto hrane kupuje vse več vegetarijancev, ki ne jedo mesa. Zdravstveno dokazano je, da lahko uravnotežena vegetarijanska hrana, če jo človek seveda dobro preuči in ve, katere snovi mora dobiti v sebi s hrano, praktično popolnoma nadomesti meso. Problem mesa in mesne industrije je v tem, da je z ubijanjem živali in njihovim nekontroliranim razmnoževanjem za potrebe trga, posledično pa ogromno porabo dodatne hrane živali in predvsem vode, ob vse večjem uživanju mesa vse bolj moralno sporna. Nekoč so ljudje meso jedli le ob nedeljah, medtem ko so na navadne dni jedli večinoma kosila in večerje s hrano rastlinskega izvora. Evolucijsko gledano je človek bil nekoč rastlinojeda žival, vsejeda žival pa je postal po obdobju ledenih dob, ko je rastlin zmanjkovalo in je posledično moral začeti jesti meso, da je lahko preživel in ne izumrl. V današnjih časih po drugi strani ni več potrebe po tolikšnem uživanju mesa, saj je rastlin več kot dovolj, a se v praksi

dogaja ravno obratno, torej da ljudje vse več jedo meso. Po drugi strani pa vse več ljudi postaja vegetarijancev, ki so uvideli vsa dejanja današnje prehranske industrije in si kot nadomestek mesa omogočili različne izdelke iz rastlin soje, ajde in leče, ki imajo v sebi izjemno veliko vsebnost beljakovin (tudi z veliko biološko vrednostjo) in lahko z različnimi esencialnimi aminokislinami in posledično beljakovinami praktično skoraj popolnoma nadomestijo meso. Problem vegetarijanstva je danes najbolj v tem, da so nekateri lobisti na tem področju preveč nasilni do drugače mislečih ljudi in so v sramoto vsem ostalim vegetarijancem, ki nikogar nočejo siliti, da naj jedo tako kot oni. Vendar bi večji nakup vegetarijanske hrane precej razbremenil mesno industrijo in navsezadnje tudi okolje, saj je veliko živali (predvsem krave, ovce, koze, svinje itd.) s svojimi izpusti metana in ostalih toplogrednih plinov v zrak ob velikem številu živali v resnici nevarnih za okolje, to pa se potencira še ob vsej porabi vode in rastlin za hrano ter potem ob izsekavanju gozdov za ustvarjanje pašnikov. Tudi različni šotori z razmnoževanjem kokoši in njihovih hitrim umorom za hrano so moralno sporni.

Za konec je tu še eko hrana ... Velikokrat se sploh na področju kmetijstva uporablja vso mogočo kemijo in genetiko, da bi se kakorkoli zatrlo različne škodljivce in čimbolj optimiziralo izkoristek rasti produkta na vrtovih in njivah. Zato se masovno kmetijstvo velikokrat obrača na uporabo različnih pesticidov in zadnje čase tudi na t. i. gensko spremenjene organizme, ki še sploh niso popolnoma raziskani. Zaradi teh stvari se je razraslo po drugi strani tudi eko kmetijstvo z eko produkti, kjer je zagotovljeno, da hrana v bistvu ni nikakor gensko spremenjena in obenem ni bila špricana z različnimi pesticidi, ki bi lahko kakorkoli slabo vplivali tudi na življenje ljudi. Vendar je po drugi strani ta hrana trenutno še kar precej dražja od tiste, ki je produkt masovnega kmetijstva z uporabo pesticidov.

Sam torej predlagam, da bi se domačo, vegetarijansko in eko hrano v trgovinah nižje obdavčilo kot ostalo hrano, kar bi lahko omogočilo tudi nižje cene teh izdelkov v trgovinah in posledično lažji nakup teh izdelkov kupcev samih. To bi lahko rešilo tako zdravje ljudi, okolje in prostor ter navsezadnje tudi na nek način lastno domače gospodarstvo, če bi se zaradi tega čimbolj razvilo tudi domače kmetijstvo. Mislim, da bi bil to dober predlog. Če se s tem strinjate, bi prosil, da glasujete za predlog in pomagate tudi s tem delno rešiti našo državo.

ODGOVOR

V zvezi s predlogom, da se domača, vegetarijanska in ekološko pridelana hrana obdavči z nižjo davčno stopnjo kot ostala hrana menimo, da je predlog zanimiv, vendar težko izvedljiv. Kot sami navajate, je mogoče mešano prehrano ustrezno nadomestiti z vegetarijansko prehrano pod pogojem, da je skrbno načrtovana. Ravno tu pa nastopi težava, saj raziskave kažejo, da imajo prebivalci v povprečju precej skromno znanje s področja pravilnega prehranjevanja in se posledično tudi nezdravo prehranjujejo. Predlagani ukrep bi kaj kmalu prinesel poslabšanje stanja prehranjenosti prebivalcev, posledice bi bile še zlasti izrazite pri otrocih in mladostnikih ter ženskah v rodni dobi.

Uvedba predlaganega ukrepa nižjih davčnih stopenj za lokalne slovenske proizvode v primerjavi s tujimi ni možna zaradi prostega pretoka blaga in enotnega trga Evropske unije, obenem bi bil v nasprotju z načeli enakosti in konkurenčnosti na evropskem trgu. Davčna politika je v Sloveniji v pristojnosti Ministrstva za finance, ki predlaga višino davčne stopnje in skrbi za pobiranje davkov.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa si z različnimi ukrepi prizadeva za podporo lokalni pridelavi bolj kakovostne hrane. Izpostavili bi predvsem promocijske aktivnosti, ki se izvajajo na podlagi zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, s katerimi informiramo potrošnike o prednostih lokalno pridelane hrane.

Promocijske kampanje, ki jih ministrstvo izvaja že tretje leto, dajejo dobre rezultate. Anketa, ki smo jo izvedli med potrošniki po koncu lanske kampanje je pokazala, da 68% potrošnikov vedno pogosteje nakupuje živila slovenskega porekla, 1/3 potrošnikov ob nakupu hrane izbere več kot polovico slovenskih izdelkov, 1/3 pa vsaj pri polovici nakupa izbere slovenske izdelke. Vzroki za pogostejši nakup slovenske hrane so kakovost izdelkov (31%), večje zaupanja v

slovenske proizvajalce (26%), svežina izdelkov (24%) ter podpiranje slovenskega gospodarstva (18%). Potrošniki se tudi vedno bolj zavedajo, za s poseganjem po slovenski - lokalni hrani dobijo zagotovilo, da hrana ni prepotovala na stotine kilometrov, da je bila pridelana na slovenski zemlji, da z nakupom lokalne hrane pomagajo lokalnim, domačim pridelovalcem in predelavi, da s tem pomagajo pri ohranjanju delovnih mest. Več o promocijskih kampanja in prednosti lokalne hrane lahko preberete na www.lokalna-kakovost.si.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano